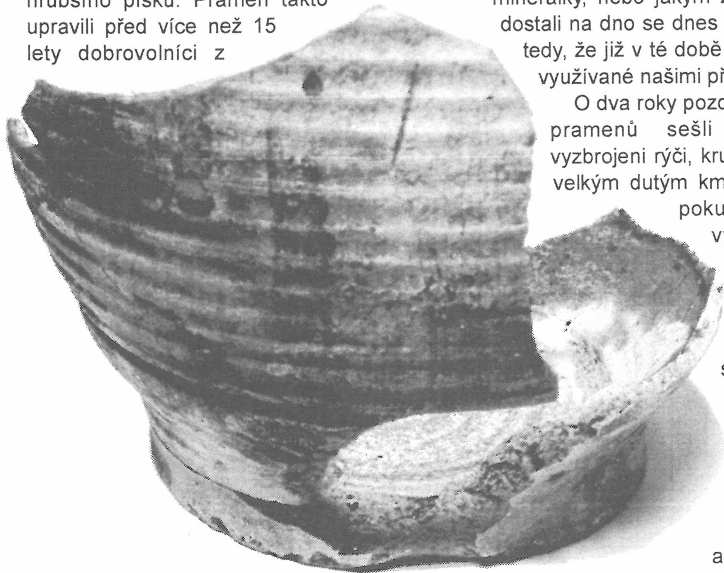

až do července. Některá jablka po natlučení nehnijí, např. naše Panenské české, jiné zase po nakrojení nehnědnou (Boskoopské) a po usušení si zachovávají jasně žlutou barvu.

Důležitá úloha stromu je i krajinářská, vždyť přece kvetoucí strom krajinu oživuje, dává jí teplý lidský rozměr, je potravou pro včelstva, hmyz a padané ovoce na podzim pomáhá přežít tuhou zimu i mnohým zvířatům.

Nové objevy u Liščích pramenů

Při pravidelném obnoveném čištění minerálek na jaře roku 2000 jsme u Liščích pramene byli důslední a vzali jsme to tzv. "z gruntu". Pod vrstvou kamenů byla vrstva hrubšího písku. Pramen takto upravili před více než 15 lety dobrovolníci z

Fragmenty hliněné nádoby z Liščího pramene.

aktivu při Správě CHKO Slavkovský les. Pod těmito vrstvami se však nacházela ještě starší vrstva dalších kamenů a vrstvy písku.

Historické jímání v dřevěném soudku.

Při jejich vybírání se objevili střepy staré pálené keramiky. Pan Mgr. J. Klsák, pracovník Karlovarského muzea, je slepil a jejich stáří určil přibližně na polovinu 17. století. Komu spadl džbánek do vývěru minerálky, nebo jakým způsobem se střepy dostali na dno se dnes již nedozvíme. Víme tedy, že již v té době byly zdejší prameny využívány našimi předky.

O dva roky později jsme se u Liščích pramenů sešli opět, tentokrát vyzbrojeni rýči, krumpáči a lopatami, a velkým dutým kmínkem, abychom se pokusili zachytit divoký

vývěr o několik desítek metrů níže.

Na povrchu bylo vidět pouze rozsáhlé zamokřené místo s výstupy železa a rozptýlenými výrony oxidu uhličitého.

Pomaloučku jsme se prokopávali hlouběji vrstvami bahna, zetlelého listí a spadaných větví navzájem spojených

jemnými rezavými usazeními železa.

Když jsme se prokopali do hloubky 1 m, tak jsem narazili pod vrstvou bahna na jakýsi pevný okraj, který připomínal

dutý kmen, a který šel "nahmatat" prozatím jen nohou v holinkách. Všechno se nás zmocnilo objevitelské nadšení a většina zapomněla na bolavé ruce. Odtokovou strouhu a okolí jsme museli odkopat o dalších 50 cm. Teprve pak se nám naskytl nečekaný pohled, z bahna se vynořil starý dubový soudek se zachovalými obručemi, v kterém se "vařila" minerálka. Líc dřevěného sudu se nacházel cca 1,5 m pod terémem, má průměr okolo 70 cm, hloubku taktéž 70 cm a okolí bývalo vyskládáno plochými kameny. Po dvojitým změřením obsahu volného CO₂ Haertleho přístrojem, jsme zjistili hodnotu 8°C 2240 mg CO₂/l, což je nejvyšší hodnota z tzv. zvířecích minerálek v okolí Kynžvartu (pro zajímavost Liščí I a II měly 1,9 g CO₂/l).

Josef Brtek

Sto let Aleje Svobody

Alej Svobody, též Svobodova alej, dodnes nejkratší komunikace mezi Mariánskými Lázněmi a Lázněmi Kynžvart, oslavila 100 let své existence. V mariánskolázeňských novinách z 23. března 1902 o jejím zřízení čteme: "Nová cesta do Kynžvartu. Jeho Jasnost kníže Metternich dal svolení k výstavbě nové a krátké jízdní, jezdecké a pěší cesty ze strany od akciové společnosti 'Königswart-Limited' do Mariánských Lázní. Toto nové založení (die Anlage - lze přeložit též jako sad, pozn. JB) vychází z Lázní Kynžvartu nad tzv. zelenou cestou skrze

Práce na vyčištění pramene.